

**CENTRALNA
KOMISJA
EGZAMINACYJNA**

**EGZAMIN MATURALNY
W ROKU SZKOLNYM 2016/2017**

**FORMUŁA OD 2015
(„NOWA MATURA”)**

**HISTORIA SZTUKI
POZIOM ROZSZERZONY**

**ZASADY OCENIANIA ROZWIĄZAŃ ZADAŃ
ARKUSZ MHS-R1**

MAJ 2017

Uwaga: Akceptowane są wszystkie odpowiedzi merytorycznie poprawne i spełniające warunki zadania.

Zadanie 1. (0–4)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1.3) Zdający rozpoznaje dzieła różnych epok, stylów oraz kierunków sztuk plastycznych, potrafi umiejscowić je [...] w przestrzeni geograficznej.

Schemat punktowania

4 p. – za 12 poprawnych odpowiedzi.

3 p. – za 11–8 poprawnych odpowiedzi.

2 p. – za 7–5 poprawnych odpowiedzi.

1 p. – za 4–2 poprawne odpowiedzi.

0 p. – za 1 poprawną odpowiedź lub odpowiedzi błędne albo brak odpowiedzi.

Poprawne odpowiedzi

A.

a) pałac / zamek

b) Kórnik

c) neogotyck / historyzm / XIX w.

B.

a) zamek / pałac

b) Baranów Sandomierski

c) renesans / manieryzm

C.

a) zamek / zamek krzyżacki

b) Malbork

c) gotyk

D.

a) Pałac Belwederski / Belweder

b) Warszawa

c) neoklasycyzm / klasycyzm

Zadanie 2. (0–1)

Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1.10) Zdający zna, poprawnie stosuje oraz definiuje terminy i pojęcia z zakresu historii sztuki.
--	--

Schemat punktowania

1 p. – za 3 poprawne odpowiedzi.

0 p. – za odpowiedź niepełną lub błędną albo brak odpowiedzi.

Poprawne odpowiedzi

Archiwolta – C

Tempera – C

Tenebryzm – A

Zadanie 3. (0–1)

Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1.5) Zdający zna twórczość najwybitniejszych artystów i potrafi wymienić dzieła, które stworzyli [...].
--	---

Schemat punktowania

1 p. – za 3 poprawne odpowiedzi.

0 p. – za odpowiedź niepełną lub błędną albo brak odpowiedzi.

Poprawne odpowiedzi

B. *Lekcja anatomii doktora Tulpa*

C. *Pejzaż z miłosiernym Samarytaninem*

G. *Autoportret z Saskią na kolanach*

Zadanie 4. (0–3)

Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1.3) Zdający rozpoznaje dzieła różnych epok, stylów oraz kierunków sztuk plastycznych, potrafi umiejscowić je w czasie [...]. 1.6) Zdający identyfikuje dzieła na podstawie charakterystycznych środków warsztatowych i formalnych [...]. 1.11) Zdający zna podstawowe motywy ikonograficzne, rozpoznaje świętych, bogów greckich [...] po atrybutach i sposobach przedstawień.
--	---

Schemat punktowania

3 p. – za 8 poprawnych odpowiedzi.

2 p. – za 7–5 poprawnych odpowiedzi.

1 p. – za 4–3 poprawne odpowiedzi.

0 p. – za 2–1 poprawną odpowiedź lub odpowiedzi błędne albo brak odpowiedzi.

Poprawne odpowiedzi

A.

a) Zmartwychwstanie / Zmartwychwstały Chrystus

b) Nowy Testament / Biblia / Pismo Święte

c) relief / relief polichromowany / rzeźba w drewnie / wypukłorzeźba / drewno / drewno polichromowane

d) gotyk / XV w.

B.

a) Merkury / Hermes

b) mitologia / mity rzymskie / mity greckie

c) brąz / odlew z brązu / rzeźba pełnoplastyczna

d) manieryzm / XVI w. / cinquecento

Zadanie 5.

Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1.3) Zdający rozpoznaje dzieła różnych epok, stylów oraz kierunków sztuk plastycznych, potrafi umiejscowić je w czasie i w przestrzeni geograficznej.
--	---

Zadanie 5.1. (0–3)**Schemat punktowania**

3 p. – za 8–7 poprawnych odpowiedzi.

2 p. – za 6–4 poprawne odpowiedzi.

1 p. – za 3–2 poprawne odpowiedzi.

0 p. – za 1 poprawną odpowiedź lub odpowiedzi błędne albo brak odpowiedzi.

Poprawne odpowiedzi

A.

a) styl stanisławowski / klasycyzm

b) Zamek Królewski (w Warszawie) / Sala Wielka / Sala Asamblowa / Sala Kolumnowa / Sala Stanisławowska

B.

a) gotyk

b) kaplica Sainte Chapelle (w Paryżu) / Święta Kaplica

C.

a) barok

b) Pałac w Wersalu / Wersal / Sala Zwierciadlana / Sala Lustrzana

D.

a) rokoko

b) kościół w Wies / kościół pielgrzymkowy w Wies / Wieskirche

Zadanie 5.2. (0–1)**Schemat punktowania**

1 p. – za poprawne określenie chronologii.

0 p. – za odpowiedź niepełną lub błędną albo brak odpowiedzi.

Poprawne odpowiedzi

Wnętrze	A	B	C	D
Chronologia	4	1	2	3

Zadanie 6. (0–1)

Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1.9) Zdający wymienia dawne i współczesne dyscypliny artystyczne oraz potrafi wskazać dzieła współczesne, które wymykają się klasyfikacjom.
--	---

Schemat punktowania

1 p. – za poprawną odpowiedź.

0 p. – za odpowiedź niepełną lub błędną albo brak odpowiedzi.

Poprawne odpowiedzi

performance, happening, environment

Zadanie 7. (0–1)

Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1.5) Zdający zna twórczość najwybitniejszych artystów i potrafi wymienić dzieła, które stworzyli, rozpoznać najśłynniejsze z nich [...].
--	--

Schemat punktowania

1 p. – za poprawną odpowiedź.

0 p. – za odpowiedź niepełną lub błędną albo brak odpowiedzi.

Poprawne odpowiedzi

A. Kandinsky / Kandinskij

B. Rafael / Rafael Santi

C. Bacciarelli

Zadanie 8. (0–1)

Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1.12) Zdający potrafi wskazać funkcję dzieła [...].
--	---

Schemat punktowania

1 p. – za 3 poprawne odpowiedzi.

0 p. – za odpowiedź niepełną lub błędną albo brak odpowiedzi.

Poprawne odpowiedzi

A. Pałac Na Wodzie w Warszawie

D. Centrum Pompidou w Paryżu

E. Królikarnia w Warszawie

Zadanie 9. (0–1)

Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1.3) Zdający rozpoznaje dzieła różnych epok, stylów oraz kierunków sztuk plastycznych [...]. 1.5) Zdający zna twórczość najwybitniejszych artystów i potrafi wymienić dzieła, które stworzyli, rozpoznać najśłynniejsze z nich [...].
--	--

Schemat punktowania

4 p. – za 12 poprawnych odpowiedzi.

3 p. – za 11–9 poprawnych odpowiedzi.

2 p. – za 8–5 poprawnych odpowiedzi.

1 p. – za 4–3 poprawne odpowiedzi.

0 p. – za 2–1 poprawną odpowiedź lub odpowiedzi błędne albo brak odpowiedzi.

Poprawne odpowiedzi

A.

- a) Wenus z lustrem
- b) Diego Velázquez
- c) barok

B.

- a) Bar w Folies Bergère / Barmanka w paryskiej kawiarni
- b) Edouard Manet
- c) impresjonizm

C.

- a) Portret Małżonków Arnolfinich / Małżeństwo Arnolfini
- b) Jan van Eyck
- c) malarstwo niderlandzkie XV w. / renesans / późny gotyk

D.

- a) Wenus przed lustrem / Wenus przy toalecie / Toaleta Wenus / Wenus
- b) Rubens
- c) barok

Zadanie 10.

Analiza i interpretacja tekstów i wytworów kultury. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	3.1) Zdający dokonuje opisu i analizy [...] dzieł, uwzględniając ich cechy formalne (np. w architekturze: układ przestrzenny, plan, bryła, konstrukcja, dekoracja; w rzeźbie: bryła, kompozycja, faktura; w malarstwie: kompozycja, kolor, światłocień), a także potrafi wskazać te środki ekspresji, które identyfikują analizowane dzieło i wskazują na jego klasyfikację stylową. 1.8) Zdający zna i rozpoznaje podstawowe techniki plastyczne i określa ich cechy charakterystyczne [...]. 1.11) Zdający zna podstawowe motywy ikonograficzne, rozpoznaje świętych, bogów greckich [...] po atrybutach i sposobach przedstawień.
--	---

Zadanie 10.1. (0–2)**Schemat punktowania**

- 2 p. – za 2 poprawne odpowiedzi.
- 1 p. – za 1 poprawną odpowiedź.
- 0 p. – za odpowiedzi błędne albo brak odpowiedzi.

Poprawne odpowiedzi

Michał Anioł / Michelangelo Buonarroti
 renesans / cinquecento

Zadanie 10.2. (0–1)**Schemat punktowania**

- 1 p. – za poprawne podanie nazwy obiektu i miasta.
- 0 p. – za odpowiedź niepełną lub błędną albo brak odpowiedzi.

Poprawne odpowiedzi

Kaplica Sykstyńska / Kaplica na Watykanie

Rzym

Zadanie 10.3. (0–2)**Schemat punktowania**

2 p. – za poprawne podanie nazwy techniki i poprawne wskazanie jednej jej cechy.

1 p. – za poprawne podanie nazwy techniki i błędne wskazanie jednej jej cechy lub brak cechy.

0 p. – za błędne podanie nazwy techniki i błędne wskazanie jej cechy albo za błędne podanie nazwy techniki, mimo poprawnego wskazania jednej jej cechy, albo za brak odpowiedzi

Poprawne odpowiedzi

Technika: fresk / al fresco

Cechy techniki:

- technika malarstwa ściennego / monumentalnego
- malowanie na mokrym tynku
- malowidło bardzo trwałe
- do zaprawy wykorzystywane jest wapno
- obraz nanoszony jest wyłącznie fragmentami, ze względu na czas schnięcia tynku.

Zadanie 10.4. (0–1)**Schemat punktowania**

1 p. – za poprawną odpowiedź.

0 p. – za odpowiedź błędną albo brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

Biblia / Nowy Testament / Apokalipsa

(również elementy zaczerpnięte z mitologii, np. postać Charona, oraz z literatury, np. z *Boskiej Komedii* Dantego)

Zadanie 10.5. (0–2)**Schemat punktowania**

2 p. – za 2 poprawne odpowiedzi, w tym wskazanie postaci Chrystusa.

1 p. – za 1 poprawną odpowiedź.

0 p. – za odpowiedzi błędne albo brak odpowiedzi.

Przykłady poprawnych odpowiedzi

Treść przedstawienia:

- dzieło ukazuje koniec świata i Sąd Ostateczny
- sędzią jest Chrystus
- wokół Chrystusa znajdują się osoby zbawione oraz święci
- wśród świętych wyróżnić można św. Bartłomieja oraz św. Wawrzyńca
- po prawej stronie Chrystusa znajduje się Matka Boska
- na dole ukazana jest droga do piekła, gdzie trafiają potężni (liczne postacie, ukazane nago)
- wśród potępionych jest mityczny przewoźnik Charon
- na górze kompozycji w partiach zamkniętych łukami przedstawione są postacie aniołów
- aniołowie trzymają atrybuty Męki Pańskiej.

Zadanie 10.6. (0–2)**Schemat punktowania**

2 p. – za 3 poprawne odpowiedzi.

1 p. – za 2–1 poprawną odpowiedź.

0 p. – za odpowiedzi błędne albo brak odpowiedzi.

Przykłady poprawnych odpowiedzi

- kształt pola obrazowego zamyka się w pionowym prostokącie (od góry ograniczonym dwoma łukami – lunety sklepienia)
- kompozycja wielofiguralna
- wyraźne centrum kompozycyjne (postać Chrystusa)
- kompozycja otwarta
- kompozycja zdynamizowana poruszonymi sylwetkami postaci / dynamiczna
- kompozycja dążąca do symetrii
- wyróżnić można kilka stref: na dole strefa potępionych, w części środkowej Chrystus i zbawieni, na górze – strefa nieba z aniołami.

Zadanie 11.

Analiza i interpretacja tekstów i wytworów kultury.	3.1) Zdający dokonuje opisu [...] dzieł, uwzględniając ich cechy formalne [...], a także potrafi wskazać te środki ekspresji, które identyfikują analizowane dzieło i wskazują na jego klasyfikację stylową.
---	--

Zadanie 11.1. (0–1)**Schemat punktowania**

1 p. – za poprawną odpowiedź.

0 p. – za odpowiedź błędną albo brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

ambalaż / emballage

Zadanie 11.2. (0–1)**Schemat punktowania**

1 p. – za poprawne podanie dwóch cech działania.

0 p. – za odpowiedź niepełną lub błędną albo brak odpowiedzi.

Przykłady poprawnych odpowiedzi

- działanie z zakresu akcjonizmu
- forma efemeryczna / krótkotrwała
- polega na opakowywaniu, zasłanianiu lub okrywaniu przedmiotów, fragmentów architektury lub natury
- przedmiot pozbawiony zostaje dotychczasowej funkcji
- opakowany obiekt zyskuje nowy kontekst, wywołuje niezwykle skojarzenia
- ukryty przedmiot traci znaczenie na rzecz opakowania
- jest to artystyczna ingerencja w otoczenie
- jest to forma wypowiedzi sztuki współczesnej (od lat 60. XX w.).

Zadanie 12.

Analiza i interpretacja tekstów i wytworów kultury.	3.2) Zdający analizuje wybrane teksty pisarzy, filozofów i artystów, interpretując je i wskazując wpływ tych wypowiedzi na charakter stylów, epok i tendencji w sztuce oraz na kształt dzieła [...] oraz potrafi się do nich odnieść, formułując własne zdania.
---	---

Zadanie 12.1. (0–1)**Schemat punktowania**

1 p. – za poprawną odpowiedź.

0 p. – za odpowiedź błędną albo brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

konceptualizm / conceptual art

Zadanie 12.2. (0–1)**Schemat punktowania**

1 p. – za poprawną odpowiedź.

0 p. – za odpowiedź błędną albo brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

Wykonanie dzieła nie jest warunkiem koniecznym, ponieważ sam pomysł jest już dziełem.

Zadanie 13.

Analiza i interpretacja tekstów i wytworów kultury.	3.1) Zdający dokonuje opisu [...] dzieł, uwzględniając ich cechy formalne (np. w architekturze: układ przestrzenny, plan, bryła, konstrukcja, dekoracja; [...]), a także potrafi wskazać te środki ekspresji, które identyfikują analizowane dzieło i wskazują na jego klasyfikację stylową.
---	--

Zadanie 13.1. (0–1)**Schemat punktowania**

1 p. – za poprawną odpowiedź.

0 p. – za odpowiedź błędną albo brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

Bazylika św. Piotra na Watykanie / Bazylika św. Piotra w Rzymie

Zadanie 13.2. (0–2)**Schemat punktowania**

2 p. – za 4 poprawne odpowiedzi.

1 p. – za 3–2 poprawne odpowiedzi.

0 p. – za 1 poprawną odpowiedź lub odpowiedzi błędne albo brak odpowiedzi.

Przykłady poprawnych odpowiedzi

- kościół na planie podłużnym
- plan krzyża łacińskiego
- kościół pięcionawowy (nawa główna i nawy boczne)
- występuje transept / nawa poprzeczna
- nawy podzielone ciągami kolumn / występują kolumny
- kościół na osi nawy głównej zakończony apsydą / występuje apsyda
- (od strony południowej) do transeptu przylegają dwie okrągłe przybudówki / mauzolea / kaplice
- kościół nieorientowany / prezbiterium skierowane na zachód / wejście główne od wschodu.

Zadanie 13.3. (0–2)**Schemat punktowania**

2 p. – za poprawne nazwanie układu przestrzennego i wskazanie jego dwóch cech.

1 p. – za poprawne nazwanie układu przestrzennego i wskazanie jego jednej cechy lub

– za poprawne nazwanie układu przestrzennego i błędne wskazanie cech lub brak cech.

0 p. – za błędne nazwanie układu przestrzennego albo brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

bazylika / układ bazylikowy

cechy:

- nawa główna jest wyższa od naw bocznych
- nawa główna ma własne światło (rząd okien ponad dachami naw bocznych)

Zadanie 13.4. (0–1)**Schemat punktowania**

1 p. – za dwie poprawne odpowiedzi.

0 p. – za odpowiedź niepełną lub błędną albo brak odpowiedzi.

Przykłady poprawnych odpowiedzi

- kościół jest poprzedzony atrium
- w centrum atrium studnia / sadzawka / fontanna
- atrium (dziedziniec) otoczone krużgankami / kolumnowym portykiem
- posiada narteks / kryty przedsionek przed wejściem do nawy
- występują wieże (campanilla).

Zadanie 14. (0–20)

Tworzenie wypowiedzi.	2.1) Zdający porównuje style i kierunki, uwzględniając źródła inspiracji, wzajemne oddziaływania, wpływ mecenatu artystycznego, wydarzeń historycznych i kulturalnych oraz estetyki na cechy tych stylów. 2.2) Zdający rozpoznaje w dziele sztuki temat i potrafi wskazać jego źródło ikonograficzne. 2.3) Zdający formułuje samodzielne, przejrzyste i logiczne pisemne wypowiedzi na temat sztuki, uwzględniając właściwą kompozycję pracy, język i styl, opis ikonograficzny i formalny przytaczanych przykładów dzieł.
-----------------------	---

Temat 1.: *Człowiek jest miarą wszechrzeczy* – to słynna wypowiedź Protagorasa. Omów trzy, pochodzące z różnych epok, dzieła sztuki lub przykłady postaw artystycznych, które wskazywałyby na słuszność tego poglądu.

Temat 2.: Na wybranych przykładach twórczości trzech artystów scharakteryzuj środowisko artystyczne Florencji w XV wieku.

Skala oceniania wypowiedzi zdających w zadaniach rozszerzonej odpowiedzi

W tabeli przedstawiono kryteria, które stosuje się przy ocenie wypracowania. Kryteria są brane pod uwagę jedynie w przypadku, gdy praca zdającego jest zgodna z tematem.

Kryterium	Poziom	Wyszczególnienie	Punktacja	
1. Kompozycja i układ treści	3	Właściwa, trójdzielna i proporcjonalna kompozycja oraz poprawne wnioskowanie wraz z odniesieniem do problemu zawartego w temacie.	3	0–3
	2	Kompozycja nieznacznie zaburzona lub uproszczone wnioskowanie.	2	
	1	Kompozycja nieznacznie zaburzona i uproszczone wnioskowanie.	1	
	0	Brak właściwej kompozycji; wnioskowanie nietrafne lub jego brak.	0	
2. Treść	4	Pełne opracowanie tematu, argumentacja wyczerpuje wymagania tematu, wszystkie argumenty trafne, praca nie zawiera żadnych błędów merytorycznych. Zdający wykazał się wiedzą o epokach i kontekstach, np. estetycznym, biograficznym, historycznym, literackim, filozoficznym, społecznym, religijnym. Podał liczne, właściwe względem tematu przykłady artystów i/lub dzieł. Praca zawiera poprawny opis i analizę dzieł i/lub twórczości artystów, postaw i zjawisk artystycznych we wskazanej liczbie. Zjawiska artystyczne zostały prawidłowo usytuowane w czasie.	13	0–13

	3	Pełne opracowanie tematu, ale argumentacja nie wyczerpuje wymagań tematu lub argumentacja wyczerpuje wymagania tematu, ale niektóre argumenty są nietrafne, praca może zawierać drobne błędy merytoryczne. Zdający wykazał się wiedzą o epokach i niektórych kontekstach. Podał właściwe względem tematu przykłady artystów i/lub dzieł. Praca zawiera poprawny opis i analizę dzieł i/lub twórczości artystów, postaw i zjawisk artystycznych we wskazanej liczbie.	12 lub 10	
	2	Niepełne opracowanie tematu, większość argumentów trafnych, mogą pojawić się mało istotne błędy merytoryczne. Zdający wykazał się niepełną wiedzą o epokach artystycznych. Podał w większości właściwe względem tematu przykłady artystów i/lub dzieł. Praca zawiera w większości poprawny opis i analizę dzieł i/lub twórczości artystów, postaw i zjawisk.	8 lub 6	
	1	Próba opracowania tematu, pojawiają się istotne błędy merytoryczne. Zdający wykazał się fragmentaryczną wiedzą o epokach artystycznych. Przytoczone przykłady artystów i/lub dzieł są w części trafne, ale stanowią niewystarczającą egzemplifikację tematu. Praca zawiera elementy opisu i analizy niektórych z przytaczanych dzieł, dotyczy to również postaw, zjawisk artystycznych i twórczości artystów.	4 lub 2	
	0	Brak argumentacji lub praca nie na temat, pojawiają się rażące błędy merytoryczne, np. w zakresie nazywania stylów i epok oraz przykładów artystów i dzieł.	0	
3. Terminologia	2	Bogata i różnorodna terminologia z dziedziny sztuki (w tym nazwy technik, stylów i kierunków artystycznych – innych niż określone w temacie).	2	0–2
	1	Sporadycznie stosowane we właściwym kontekście terminy i pojęcia (w tym nazwy technik, stylów i kierunków artystycznych innych niż określone w temacie). Nieliczne usterki terminologiczne.	1	
	0	Brak terminologii lub stosowanie jej w sposób rzadki i/lub nieadekwatny. Rażące błędy terminologiczne.	0	
4. Język i styl	2	Właściwy i sprawny styl (dostosowany do sytuacji komunikacyjnej), poprawna składnia, dopuszczalne nieliczne błędy zapisu, ale brak rażących błędów w pisowni nazwisk słynnych artystów.	2	0–2
	1	Styl komunikatywny (brak kolokwializmów), w większości poprawna składnia, dopuszczalne błędy zapisu, również nazwisk artystów.	1	
	0	Język niekomunikatywny, kolokwializmy, często niezgodna z normą składnia, licznie błędy różnego rodzaju.	0	